

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 9. De effectibus Baptismi,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

suam voluntatem accipitur ex alieno facto licito, à quo alter non tenebatur abstinere ad vitandam iniuriam inferendam baptizato, cui melius est, sic finire vitam mortalem, quam ab æterna excidere.

Quartum documentum est: Si in eodem casu imminet baptizandi mortis periculum, non ideo ipsum excusari ab obligatione baptizandi, quando eam impleri, vel fidei defensio exigit, vel si in illius odium vis illa inferatur: vel honor Christianæ religionis id ipsum requirit: ut cum fidelis nequit metu mortis collationem ipsam baptismi omittere sine magno scandalo, & ignominia religionis, vel denique vrget obligatio præcepti charitatis, qua proximo de æterna salute periclitanti, teneor vitam meam temporalem postponere.

39.

Quintum documentum est: Quando non versatur quis in mortis articulo, & exterius inferitur vis ad impediendum ipsius baptismum, hic sine peccato differri potest (nisi inde capiat fides, detrimentum, aut Christianæ religioni creetur infamia) donec vel maior instet necessitas, vel melior se offerat baptismi opportunitas. Ratio est: quia illa non est omifitio absoluta, sed solum dilatio, cuius satis rationabilis tunc occurrit causa. Si quis quærat: An præter diuinum, sit etiam Ecclesiasticum præceptum de susceptione baptismi. Respondeo negatiue, quia Ecclesia non habet iurisdictionem in illos, qui non sunt in eam per baptismum ingressi. Ergo non potest illos præcepto aditringere. Patet consequentia quia istud est actus iurisdictionis, Antecedens confirmatur per illud, quod (congruenter dicto Apostoli in priori ad Corinth. cap. 5. Quid mihi de iis qui foris sunt iudicare) Concil. Trid. habet sess. 14. cap. 2. his verbis. Constat certe baptismi ministrum iudicem esse non oportere, cum Ecclesia in neminem iudicium exerceat, qui non prius in ipsam per baptismi ianuam fuerit ingressus. Concedendum tamen est Ecclesiam posse pariter Christianos suæ iurisdictioni subiectos aditringere, ad recentem natos filios offerendos ad baptismum, & ministris baptismi super eo aliquid iniungere, perinde ac præscribit ritus baptizandi.

CAPVT IX.

De effectibus Sacramenti Baptismi.

S V M M A R I V M.

- 60 Primus effectus baptismi conferre animæ gratiam iustifican-
tem, & quatenus ea non conferatur, aut conferatur a-
qualiter omnibus.
- 61 Secundus effectus, remissio omnium peccatorum.
- 62 Tertius, remissio omnis pœnæ pro peccato diuinitus constituta.
- 63 Pœnæ communes naturæ humane in hac vita manent, aufe-
rendæ in futura.
- 64 Effectus baptismi ianuam regni celestis aperienti, & bap-
tizatum subiciendi Ecclesiasticæ iurisdictioni, ac quidam ali-

DE his effectibus latius D. Thomas 3. par. quest. 69. ac
interpretet ipsius: & aduersus hæreticos Bellar. to. 2. in
lib. De baptismo. cap. 12. & aliquot sequentibus. Sed quo-
niam eorum consideratio remotior est à ratione iudican-
di de peccatis nobis proposita, contenti erimus paucis eor-
dem attingere.

60.

Primus est igitur, animæ conferre gratiam iustifican-
tem cum comitantibus eam (ex communi Theologorum sententia)
virtutibus Theologicis, fide, spe, & charitate: ac septem
quæ commemorantur Isaie 11. Spiritus sancti donis: sapientie,
inquam, intellectus, consilii, fortitudinis, sententiarum,
pietatis, ac timoris Domini: atque secundum D. Thomam doctri-
nam par. 2. quest. 63. art. 3. virtutibus moralibus infusis. Patet
hic effectus per illud D. Pauli ad Titum 3. Saluos nos fecit
per lauerium regenerationis, & renouationis Spiritus sancti,
quem effudit in nos abunde, &c.] Et per definitionem Ec-
clesiæ in Concil. Viennensi, quæ refertur in Clemen. vnica,
De summa Trinit. §. Verum. Locum autem habet tam in
parualis, quam in adultis; quia illi, sicut & hi sunt in bap-
tismo membra Christi, ideoque ab ipso recipiunt influ-
xum gratiæ & virtutis, tanquam à suo capite. Vnde in Con-
cil. Trid. sess. 5. in decreto de peccato originali nu. quinto,

generaliter & sine distinctione definitur, Baptizatis gratiam
conferri, per quam, & veterem hominem exuant, & nouum
induunt. De quibus plenius Suarez disputat 26. sess. 2.

Si quæras, an per baptismum omnibus illum suscipien-
tibus detur æqualis gratia. Respondetur cum Francisco à
Victoria De sacram. nu. 22. iuxta D. Thomam 3. par. quest.
69. art. 8. dari quidem æqualem ex vi sacramenti, sed in ad-
ultis ratione dispositionis esse inæqualem. De qua re vide-
ri potest Suarez disputat 28. sect. 3. Videri potest etiam Gregor.
à Valen. disputat. 4. quest. 4. puncto 1. sub initium, pro resuscita-
tione Seoti, & Gabrielis: qui contra D. Thomam asserunt
parualis ob deuotionem offerentium, vel ministris aut ratio-
ne prædestinationis diuinæ, dari in baptismo inæqualem
gratiam. In quibus scholasticis instituti est, non huius nostri
immorari.

Secundus baptismi effectus est, remissio omnium pecca-
torum hoc est originalis, & actualium omnium. Hinc D.
Thom. in eadem quest. 69. art. 1. probat per illud Ezechielis
36. Effundam super vos aquam mundam, & mundabimini
ab omnibus iniquitatibus vestris. Quem locum Patres de
baptismo intellexisse, ostendit in comment. Suarez. Probatur
quoque potest quia ex D. Paulo ad Rom. 6. Per bap-
tismum morimur peccato, & viuimus Deo. Ad quod requiritur
ut in nobis suscepto baptismum, nullum vigeat, maneatve
peccatum. Et ex cap. 5. ad Ephes. Christus mundat Eccle-
siam suam in lauaero aquæ: quod cum sine dubitatione faci-
at perfecte, nullam relinquit in baptizato vilius peccati
maculam. Quæ doctrina habetur etiam ex cap. A. parualis,
& ex cap. Regenerante, De consecr. dist. 4. & ex cap. Maio-
res, De baptismo, & ex definitione Concilij Floren. in in-
stru& Armenorum, & ex Concil. Triden. in cit. nu. 5. & in
sess. 14. cap. 1. De sacram. penitentiarum, ac demum ex Patri-
bus, quos commemorat Greg. à Valen. in citato puncto 1. I-
dem ex Sacra scriptura plenius confirmat, qui vult videre
poterit apud Bellar. in cap. 13. antecitati libri: & tã authoritate
Patrum quã rationibus apud Suarez iud. disp. 26. sect. 1. dist. 2. & 3.

Tertius effectus est, pœnæ quæ baptizatur liberat ab
omni pœnâ propter peccatum, diuinitus constituta. De
hoc D. Tho. in citat. a quest. 69. art. 2. cuius sententiam om-
nes doctores admittente notat à Victoria, De sacramentis nu.
20. & aperte confirmant verba D. Augustini relata in cap.
Per baptismum, De consecr. dist. 4. & apertius definitio
Concilij Floren. in citata instrutione Armenorum. Accedit
quoque ratio, quam ibidem habet à Victoria: tum quod
post baptismum penitentia non imponatur baptizato:
nec ante eundem ab illo exigatur exterior peccatorum suo-
rum confessio. De quo vtroque D. Thom. in præced. quest. 68. art.
5. & 6. ac tam illa imponi, quam hæc exigi alioqui debet,
sicut fit in sacramento penitentiarum. Tum quia ex cap. 6. epist.
ad Rom. Quicumque baptizati sumus in Christo, in morte
ipsius baptizati sumus: vnde nobis per baptismum (quo effi-
mur membra illius corporis, cuius ipse caput est) tanquam ei com-
mortui, satisfactio mortis ipsius nobis baptizatis comunica-
tur ad remediũ, ac si ipsi passi, & mortui essemus, quemad-
modũ habet D. Thom. in prius cit. art. 2. Iam vero Christus
sua morte satisfecit sufficientissime pro omnibus nostris, to-
tiusq; mundi peccatis, ex primæ Ioan. Cap. 2. initio: itaut di-
cere post baptismũ pœnæ peccatorũ superesse, pro quibus
debeat baptizatus satisfacere, sit Christo mortẽ passũ facere
iniuriã, limitatione quãdam meritorũ ipsius quæ sunt infinita.

Cæterum pœnæ huius vitæ, quæ non sunt tam personæ,
quæ baptizatur, quasi propriæ, quam communes humanæ
naturæ: vt morbi, mors, fomes concupiscentiæ, fames, sitis
& aliæ, quæ à Theologis dicuntur pœnalitates, ac tollen-
tur quidem in vita futura, sed manent in præsentem, prout
à D. Thom. in eadem quest. 69. art. 3. notatum est. Et probatur
quoad priorem partem, per illud Apoc. 21. Abterget
Deus omnem lacrymam ab oculis eorum, & mors vitæ
non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit vi-
tra, quæ prima abierunt.] Quoad partem vero posteriorem,
satis notum est experientia, & rationi consentaneum esse
ostenditur: primo ex eo quod homo per baptismũ fiat Chri-
sti membrum, ideoque conueniens fuerit, vt quantumuis
per baptismum recipiat gratiam in anima, passibilis tamen
esset, sicut Christus, quoad corpus, quo eidem compete-

retur,

retur, vt conglorificaretur: iuxta Apostolum ad Romanos 8. versu 17.

Iraque ad meritum, & exercitium hominis Christiani, relicta sunt in eo post baptismum eiusmodi pœnalitates: sicut iudicium tertio post introductos Israelitas in terram promissionis, reliquit in ea Dominus gentes, vt in illis erudiret Israel. Ne autem praualeant, & peccatum regnet in nostro mortali corpore, vt obediamus concupiscentijs eius (quod prohibet Apostolus in præced. c. 6.) facit baptismi gratia, animam corroborans & ad resistendum adiuuans, iuxta illud; quod in Concilio Mileuit. cap. 3. definitur, tale gratiam non solum valere ad remissionem peccatorum quæ commissa sunt: sed etiam ad adiutorium, vt non committantur. Refertur De consec. dist. 4. cap. antepenult.

Quartus effectus, ex antedictis consequens, est apertio ianue regni cœlestis: nam vt argumentatur in sequenti art. 7. D. Thom. baptismum aperire ianuam regni cœlestis, nihil est aliud, quam remouere impedimenta introcundi in illud. Ea autem sunt culpa, & eidem diuinitus constituta pœna (quæ est si de se non impedit omnino, remouetur tamen eundem ingressum) & iuxta antedicta, per baptismum, vtraque pœcete tollitur.

Quintus est: subijcere baptismatum Ecclesiasticæ iurisdictioni. Nam ex eo quod per baptismum fit quis Ecclesiæ membrum, consequenter subordinatur ac subijcitur auctoritati eius qui tanquam caput præest Ecclesiæ. Cuiusmodi effectum prouenire quoque ex baptismo infantium: ita ut postquam adoleuerint, Ecclesia possit eos pœnis coercere cum fuerit opus. contra Erasimum tractans videri potest Greg. à Valen. in fine cit. puncti primi. Sufficit enim instituto nostro id constare ex definitione Concilij Trid. sess. 7. De baptismo, can. vltimo.

Sextus effectus est, tollere irregularitatem ante baptismum ipsum contractam ex peccato quocunque, vel ex eo quod est ex peccato consequens, vt infamia. De qua re agitur in sequenti lib. 30. tractatu secundo. Neque in ea necesse est immorari: eum vix iam alij in nostro orbe baptizentur, quam infantes talis irregularitatis incapaces.

Septimus effectus est character: de quo nihil occurrit addendum ad ea quæ dicta sunt in præced. libro cap. 6. Præter hos, sunt alij effectus falsi, quos heretici tribuunt baptismo, refutati à Bellarmino in lib. De baptis. cap. 14. & aliquot sequentibus.

CAPVT VLTIMUM.

De dispositionibus quas prædictorum effectuum productio requirit, in suscipientibus Baptismum.

SUMMARIUM.

- 65 Dispositio quoad corpus: & quid agendum quando ipsum est monstruosum.
- 66 Dispositio quoad intellectum: recta fides.
- 67 Quo modo interueniat ista dispositio in baptismo paruulorum.
- 68 Aliquot propositiones pro explicatione difficultatis, An ad baptismum paruulorum requiratur consensus parentum.
- 69 Dispositio ad baptismum ex parte voluntatis, quæ est penitentia.
- 70 Qualis debeat esse talis penitentia.
- 71 Intentio requisita ad baptismum; quam extortam esse metu nihil obstat.
- 72 Sufficit virtuale esse.
- 73 Breuis responsio ad difficultatem de effectu baptismi impedito: vturum obtineatur recedente fictione.
- 74 Ad tollendam eiusmodi fictionem attritio non sufficit, sine Sacramento penitentia.

11. ad 4. expressit, & attigimus loco citato. Iam si corpus monstruosum sit, seruanda est hæc regula ex Angelo in verbo Baptismus 5. 5. & Sylu. eodem verbo 3. quæst. 10. & Toledo in sua Summa lib. 2. cap. 21. vt si constet habere tantum vniam animam rationalem (quia scilicet habet tantum vnium caput, & vnium pectus, licet alia membra multiplicentur: prout expressit Scotus in 4. dist. 3. quæst. vnic. art. 9. col. tr.) & ideo esse tantum vnium hominem: vnicus baptismus conferatur. Sin contra constet duas animas habere (quia scilicet habet duo capita, & pectorum diuisionem) ideoque esse duos homines, duplici actu baptizetur: vel si necessitas urgeat, vno: sub illa forma, Ego vos baptizo. Quod si dubium sit, an habeat duas rationales animas (quia scilicet sub vno capite, sunt duo pectora, vel sub duobus capitibus vnium pectus) duplex baptismus est conferendus, inquit Toledo; vnus absolute, ei qui perfectius caput, aut pectus habere apparebit, & alter sub conditione.

Dispositio ex parte intellectus & consensus parentum.

SECTIO PRIOR.

Secunda dispositio, quod animam ex parte intellectus, est recta fides: eo modo quo expressit Greg. à Valen. dist. 4. quæst. 3. punct. 3. assert. 3. inquiring. Et si in adultis ad baptismi veritatem non requiratur recta fides, dummodo illi intentionem habeant recipiendi id quod Ecclesia administrat; ea tamen requiratur, vt principalem baptismi effectum, nempe gratiam, ipsi consequantur. In paruulis autem sufficit habitualis fides, quam suscipiunt cum sacramento: neque ad veritatem, neque ad effectum baptismi, requiratur ipsorum proprius fidei assensus: sed eis ad vtrumque sufficit recta Ecclesiæ fides: sicut & eidem sufficit praua Adami voluntas ad contrahendum peccatum originale. Cuius doctrinæ, quam idem Author ibi bene confirmat, hæc fundamenta D. Tho. habet 3. parte quæst. 68. art. 8. & 9.

Primum est, quod sacramentum non perficiatur per iustitiam conferentis aut recipientis baptismum: sed per virtutem Dei. Vnde fit vt baptizati ab hereticis cum materia & forma, intentioneque debita, non rebaptizentur redeuntes ad Ecclesiam Catholicam, ex cap. Si qui apud illos, & cap. Quamuis, De consec. dist. 4. Tale enim baptisma fuit verum, prout Concil. Trid. definit sess. 7. De baptismo, can. 4.

Alterum est, quod iustificatio peccatoris non contingat sine fide; Apostolo docente ad Romanos 3. Iustitia Dei per fidem Iesu Christi: & ad Hebr. 11. Impossibile est sine fide placere Deo. Id quod habetur etiam ex definitione Concilij Triden. sess. 6. cap. 6. & 7. hincque sequitur quod hereticus, vt pote infidelis, non sumat baptismum ad salutem, sed ad perniciem; prout dicitur in citato cap. Quamuis.

Tertium est, quod regeneratio spiritalis: quæ fit per baptismum, fit quodammodo similis natiuitati carnali, in hoc: quod sicut pueri in maternis uteris constituti, non per se ipsos nutrimentum accipiunt, sed ex nutrimento matris sustentantur: ita etiam pueri nondum habentes vsum rationis: quasi in utero matris Ecclesiæ constituti, non per se ipsos, sed per actum eiusdem Ecclesiæ, salutem accipiunt. Ita docens D. Thom. in citato art. 9. ad 1. addit ex D. Augustino id quod inde sequitur, matrem, Ecclesiam os matrum (ad profitendam scilicet Christi fidem) paruulis præbere, vt sacris mysterijs imbuantur: quia nondum possunt credere ad iustitiam, nec ore proprio confiteri ad salutem. Et, vt ipse subiungit; quod dicitur de fide, idem potest pari ratione dici de dispositionibus ex parte voluntatis: nempe de penitentia & intentione, qua mundo & Diabolo abrenunciantes, eligant Christi seruitio mancipari. Id quod vt à nostro instituto remotius, relinquemus Theologis scholasticis. Qui volet videat Bellarm. in memorato libro de baptismo, cap. 8. & nonnullis sequentibus. Quæ etiam de causa sufficiet paucis perstringere, quod Suarez latius tractat dist. 25. vtrum consensus parentum sit necessarius ad baptismum paruulorum, hique inuitis illis baptizari possint.

* * *